

stalino SKELIU

LITUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

★
1956 metų
rugsėjo mėn.
1
šeštadienis
Nr. 70 (1044)
★

Kaina 15 kap.

Š N U M E R Y J E:

I	Nesuvėluokime žiemkenčių sėjos!	1 psl.
A	Į naujuosius 1956–57 mokslo metus	1 psl.
N	Rinkinėlis. Sparčiau kulkime javus, sekime žiemkenčius!	
D	Kiekviename kolūkyje – tvirtą pašarų bazę visuomeniniams gyvuliams	1 psl.
I	Komjaunimo gyvenimas. Dienotvarkėje vėl tas pats klausimas	2 psl.
E	Svečiuose pas kaimynus	2 psl.
N	Iš redakcijos pašto	3 psl.
	Laiku ir tinkamai nuimkime pajamingą techninę kultūrą – linus	2-4 psl.
	Sportas	4 psl.

Nesuvėluokime žiemkenčių sėjos!

Lietuvos KP CK ir respublikos Ministrų Taryba nutarime dėl žiemkenčių sėjos atlikimo respublikos kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose nurodė, jog žiemkenčius būtina pasėti per trumpą laiką gerai paruošton žemėn ir užbaigtį sėjai ne vėliau, kaip iki rugsėjo 10–15 d., nes, kaip parodė daugelio metų patyrimas, iki to laiko pasėti žiemkenčiai mūsų respublikoje dera gausiausiai. Mūsų rajonas randasi respublikos šiaurėje, todėl ypač svarbu, kad sėja būtu nesuvėluota. Patartina sėjimą užbaigtį anksčiau, negu geriausieji žiemkenčių sėjos terminams baignantis. Kiekviena suvėluota sėjos diena nieko gera nežada, o tik derliaus nuostolius.

Vienas iš pirmųjų rajone žiemkenčių sėjai pradėjo „Palangos“ kolūkis. Cia į vietinėmis trąšomis patreštus pūdymus rugiai sėjamis rankomis ir Skapiškio MTS sėjamosiomis mašinomis. Per 4 pirmąsias sėjos dienas vien rankomis išsėta 5 t sėklos. Viso šiai dienai kolūkyje jau apsėta apie 100 ha pūdymų. Žiemkenčiai taip pat sėjami „Neries“, „Laukų spartuolio“, „Stalino keliu“ kolūkuose. Daugiau kaip 150 ha žemės žiemkenčių sėjai kruopščiai paruošė „Vėžionių“ kolūkis, bet beveik visame trečdalyje pūdymų čia dar tebežaliuoja kukurūzai. Panaši padėtis ir likusiųse kolūkuose, nes visur į užimtuosius pūdymus buvo sėjami kukurūzai. Kadangi kukurūzai daugumoje kolūkių buvo sėjami pavėluotai, todėl jie dar nesuspėjo gerai sulapoti. Žinoma, derlius labai daug priklauso ir nuo priežiūros. Pavyzdžiui, „Žalgirio“ kolūkyje iš pasėtų 70 ha kukurūzų, gerai užderėjo tik 10 ha. Bet ką padarysi, rudo pavėlavusiu nelaukia. Koks užaugo, tokį kukurūzą piauti reikia. Kitai suvėluosime užimtųjų

pūdymų įdirbimą, o tuo pačiu ir žiemkenčių sėjai. Teisingai pasielgė „Pirmosios vago“ žemdirbiai, nuo 40 ha užimtųjų pūdymų nuėmę visą kukurūzų derlių ir jį susilosavę. Dabar ši žemė įdirbama, ruošiama sėjai. Taip pat reikia paskubėti ir su vikių-avizų mišiniu iš užimtųjų pūdymų nušienavimui. Jokiui būdu nelaukti pribrestant grūdų, o piauti pačiamė žydėjime. Užimtuose pūdymuose brandindami derlių, mes ne tik suvėluosime sėjai, bet ir dirvą nustelbsime. Gi priešingu atveju, aparė nesumedėjusių augalų šaknis, mes dirvą lyg ir patrešime, grąžinsime tai, ką augalai buvo paėmę.

Nors mūsų rajono kolūkuose šlais metais žiemkenčiai geriau užderėjo, bet vistiek daugumoje derlius menkesnis, negu jis galėjo būti. Taip yra todėl, kad ne tik „Laisvės“, „Laukų spartuolio“, „Mūsų rytojaus“, bet ir „Vedrupio“, o taip pat kitų kolūkių dideliuose plotuose žiemkenčių sėja buvo suvėluota. Tačiau, nežiūrint į tai, kai kuriuose rajono kolūkuose, kaip, pvz., „Ateities“, Marytės Melnikaitės vardo, tos klaidos kartojamos ir šlais metais. Bet dar ne vėlu jas ištaisyti. Visi rajono kolūkiai turi galimybes pūdymų paruošimą sėjai užbaigtį artimiausiu laiku ir visus žiemkenčius (rugius, kviečius, vikius) pasėti geriausiais sėjos terminais.

Siemet kolūkių žiemkenčiųose buvo įmišę žeminių vikių. Jų sėkla labai reikalinga, tik ją reikia išskirti iš duoninių grūdų ir sėti vikių rugių mišinius žaliajam pašarui.

Kolūkiečiai ir visi rajono žemdirbiai! Žiemkenčius pasékime gerai paruoštoje žemėje ir laiku, nesuvėluokime sėjos! Atlikdami šiuos darbus, našiai išnaudokime MTS techniką! Nepagailėkime darbo, nenuelis jis veltui!

MTS gauna naują techniką

Kupiškio MTS šiais metais gavo daug naujos technikos: 4 DT-54 traktorius, savaeigę kombainą, tris automašinas ir kt. Šiomis dieno-

mis MTS gavo naują ekskavatorius S-123, kuris pritaikytas ne tik grioviamas, bet galima sustumti žemes, durpes arba lyginti kelius.

P. Jukna

AKMOLINSKO SRITIS. I pagalbą Jesilsko rajono tarybinio užkio „Svobodnyj“ plėšinių naujakuriams derliaus nuėmimui iš Tomsko atvyko 140 studentų. Jie pasiskirstė po brigadas. Dalis jau nuoliu dirbo prie grandymų, 12 studentų buvo paskirti komaininkų padėjėjais. Ištemptas darbas laukoose derinosis su gero poilsiu. Tarybinio užkio klubė kiekvieną dieną buvo demonstruojami kinofilmai, meninės saviveiklos koncertai. Po ilio dienomis, laisvalaikiu po darbo jaunimas dalyvavo sportiniuose užsiėmimuose. Nuotraukos: grupė studentų vyksta į darbą. Iš kairės į dešinę: Aleksejus Prilenko, Marija Kabanova, Galina Vlasenko, Zinaida Breidakova, Andrius Zeimaras, Marija Volkova.

F. Salnikovo nuotr.

(TASS).

SPARČIAU KULKIME JAVUS, SÉKIME ŽIEMKENČIUS!

Kiekviename kolūkyje – tvirtą pašarų bazę visuomeniniams gyvuliams!

Visi išėjo į laukus

— Kur gi kolūkio pirmininkas? — klausia kolūkiečiai. Vaižmužys, — lejės „Vienvybės“ kolūkio kontorai (tai buvo prieštaidien). Žiūri, kad nėra ne tik pirmiinko, bet ir buhalterių. Kur gi jie? Visi laukančiai išėję rugių pastovūs, taigi kiekvieną giedrią dieną reikia skubėti. Vežė ne tik kolūkio sunkvežimių. O čia tai

ir buvo kolūkio pirmininkas Šulcas, buhalteriai Pavilonis ir Šestokaitė. Jie krovė vežimus.

Dabar visi žiemkenčiai „Vienvybės“ kolūkyje jau suvežti.

S. Sauja

vyriausybė.

APSIRŪPINA PAŠARAIS

„Žalgirio“ žemės ūkio artelėje yra 84 melžiamos karpės. Kad jos duotų ir žiemą daug pieno, reikia pašarų. Jau pagaminta apie 50 tonų ankstyvojo siloso, 200 tonų šieno. Numatyta užraugti

siloso ir daugiau (apie 200 tonų).

Neblogas šimmet ir vasarojus. Sékminai jų nuėmus, visuomeniniams gyvuliams tikrai užteks pašarų.

J. Karosas

„Neries“ kolūkyje

Siomis dienomis „Neries“ žemės ūkio artelėje prasidėjo žiemkenčių sėja. Pirmuošius dešimtis hektarų rugių pasėjo III laukininkystės brigada (brigadininkas V. Balčiūnas). Sėja pradėjo ir kitų laukininkystės brigadų žemdirbiai. Sėja vykdoma 2 traktorinėmis ir 2 arklinėmis, traukiama-

mis savų traktorių DT-14 ir SchTZ-7, sėjamosiomis.

B. Petrus ir S. Kirda — kolūkio traktorių ninkai jau apsėjo rugių nemažą žemės plotą.

Žaliajam pašarui kolūkyje bus sėjami žieminių vikių.

Baigiamas linarūtė. Jau nurauta apie 24 ha linų.

J. Farčaviličė

Į naujas 1956–57 mokslo metus

Šiandien į šventiškai išpuoštas klases susirenka vašaros atostogų metu pailsėjės, naujų jegų ligijęs jaunimas.

Ši rudenį į mokyklas atėjo daug ir pirmaklasius, kurių nedrašiai jaučiasi neįprastame mokyklos suole. Jei prieita mokslo metais tajeno pradinėse, septynmetėse ir vidurinėse mokyklose buvo 3520 mokiniai, tai šiomet 260 padaugėjo. 3 mokiniamis iš mūsų rajono tenka laimė mokytis TSKP XX suvažiavimo nutarimui atidarytoje naujo tipo mokykloje—Kauno mokykloje internate.

Šie mokslo metai—tai bus didelis žingsnis į priekį, kad šeštajame penktomyje visoje šalyje būtų įvestas visuotinis vidurinis apmokymas. Kovoje už TSKP XX suvažiavimo nutarimų įgyvendinimą ypač didelė atsaomybė tenka mokytojams, kad galutinai būtų likviduotas mokymo atitrūkimas nuo gyvenimo, kad mokiniai būtų žymiai geriau paruošiami praktinei veiklai. Nenutrūkstamai su politechniniu apmokymu taip pat susijęs ir mokiniai idėjinis auklejimas.

Mokyklos pareiga—išaukleti visapusiskai išlavintą žmogų, pasiruošusį eiti į visus komunistinės statybos barus, kur jis bus labiausiai reikalingas, ten, kur pašauks partija ir tarybinė

Sveiki atvyk!

KOMJAUNIMO GYVENIMAS

Dienotvarkėje vėl tas pats klausimas

Šių metų rugpiūčio 28 diena įvyko neeilinis IV komjaunimo rajono komiteto plenumas. Dienotvarkėje vėl buvo gvidenamas tas pats, kaip ir II plenume, klausimas „Apie komjaunimo eilių augimą ir pirminių komjaunimo organizacijų stiprinimą“. Ir pranešėjas buvo tas pats—drg. Žemaitis. Pranešimas buvo paruoštas ir padarytas skubotai, gal geriau jį tiktų pavadinti platesne informacija, apie komjaunimo rajono komiteto, o tuo pačiu ir jo biuro narių darbą. Tačiau ši informacija buvo konkreti, plačiai paremta faktais.

Drg. Žemaitis savo pranešime teisingai kritikavo komjaunimo rajono komiteto biuro narius, kaip Vyšniauską, Jugulį, Sliusorių, Šidagi ir kt., kurie praleidinėjo biuro posėdžius, nesuteikė konkretos paramos pirminėms komjaunimo organizacijoms kolūkiuose, o taip pat ir komjaunimo rajono komiteto darbe.

„Vienybės“, Lukonių, „Adomynės“, Bugailiškių, „Pakupio“ kolūkiuose pirminės komjaunimo organizacijos visai išire. Ir kas gi buvo padaryta jų atstumui? Aišku, kad nieko, nes kiekviena kartą linksniuojamos tos pačios iširusios pirminės komjaunimo organizacijos, o priimami šiuo klausimu nutarimai likdavo popieriuje... Galu gale, kaip gi gali tinkamai komjaunimo rajono komitetas, jo biuras svarstyti su kolūkine gamyba susijusius klausimus, jei visoje rajono komjaunimo organizacijoje yra tikraja to žodžio prasme tik 9 kolūkiečiai, o komitete, biure—nė vieno?

Nieko, galima sakyti, konkretiai nenuveikė biuro nariai, bet nuo jų neatsiskleido ir revizijos komisija (pirmininkas drg. Kutra). Revizijos komisija netikrino nei komjaunimo rajono komiteto, nei pirminų komjaunimo organizacijų dokumentacijos, nesuteikė joms konkretos paramos.

Silpnai vadovavo komjaunimo komitetui ir partijos rajono komitetas, mažai padėjo ir Lietuvos LKJS

Nauja produkcija

Vilniaus elektros skaitiklių fabrikas nesenai išsavinė ir pradėjo masinę naujų elektros skaitiklių „SO-2“ gamybą. Rugpiūčio mėnesį fabrikas išleis 20 tūkstančių, o iki metų pabaigos — 300 tūkstančių naujų elektros skaitiklių. Nuotraukoje: techninės kontrolės skyriaus kontrolerius M. Skrebutėnaitė tikrina elektros skaitiklius „SO-2“.

L. Morezovo nuotr. (ELTA)

* * *

SVEČIUOSE PAS KAIMYNUS

Nesenai Kupiškio rajono kultūros skyrius kartu su rajono klubų-skaityklų, bibliotekų ir kultūros namų darbuotojais, apsvarstė Lietuvos ir Baltarusijos TSR kultūrinių įstaigų darbuotojų socialistinio lenktyniavimo sutartį, vienbalsiai nutarė iškvieсти į socialistinį lenktyniavimą. Panevėžio rajono kultūrines įstaigas.

Priėmę atitinkamus įsipareigojimus, mūsų rajono darbuotojai nutarė aplankytį panevėžiečius, susipažinti su jų darbu. Kultūros skyrius vedėjui drg. Tautvydui sutikus, buvo sudaryta brigada, kurioje teko dalyvauti ir ian. Brigadoje dalyvavo kultūros namų instruktorius J. Balčiūnas, „Neries“ kolūkio bibliotekos vedėja A. Lauciūtė,

„Žalgirio“ kolūkio bibliotekos vedėja

J. Šlekystė, rajonių vaikų bibliotekos darbuotoja B. Vareikaitė, „Ateities“ kolūkio klubo-

skaityklos vedėja A. Stukienė ir kiti darbuotojai. Kartu su grupė buvo nuvykęs ir buvęs komjaunimo rajono komiteto sekretorius St. Žemaitis.

Nuvykus mus šiltai sutiko Panevėžio rajono kultūros skyriaus vedėjas drg. Šniukaitė.

Panevėžiečiai lenktyniauja su Ramygalos rajonu, bet sutiko lenktyniauti ir su mumis. Mes, nors ir trumpai pabuvojome, susipažinoje su kai kuriomis įstaigomis, jų darbu. Pasiskirstė tris grupes, aplankėme tris bibliotekas, tris klubus - skaityklas ir kaimo kultūros namus. Taip pat aplankėme ir miesto I bei miesto vaikų bibliotekas. Pasidalinome darbo patyrimu, kas gera pas juos, numatėme prietaikyti ir savo darbe. Rajono kaimo bibliotekose, kurių yra 15 Panevėžio rajone, skyrius veidėjos pasakojimu, yra pilni sisteminiai katalogai. Tose bib-

liotekose, kuriose pabuvojome, tuo ir patys įsitikinome. Knigos sutvarkyto, patalpos apipavidaliotos bibliotekiniai plakatai, diagramos. Labiausiai iš aplankytų

īstaigų man patiko Naujamiesčio kultūros namai (direktorius drg. Breiva)

Iš jo pasakojimo mes sužinojome, kad jie dirba bendromis jėgomis su Naujamiesčio biblioteka, netoliese esančia klubu-skaitykla, kuri randasi MTS patalpose ir su Liberāliškio tarybinio ukio biblioteka, kolūkio-skaitykla. Kolektivai dirbdami, jie turi nuolatinį chora, susidedantį iš 60 žmonių. Pernai šis choras respublikinėje dainų šventėje užėmė antrą vietą. Kultūros namai apipavidalinti dramos ratelio dalyvių nuotraukų montažais, nupelnintais Garbės raštais. M. Melnikaitės vardo kolūkio valdyba, matydama atsidavusių kultūrių įstaigų darbu-

tojų veikla, nupirko šokių rateliui taučinius rūbus. Kultūros namų darbuotojai konkretiai padeda artimųjų kolūkio-skaityklų dramos ir tautinių šokių rateliams.

Sugrįžę dalinomės išspūdziai. A. Laučiūtė ir A. Drazdytė, aplankę Uliūnų biblioteką, papaskakojo, kad biblioteka puikiai apipavidalinta. Bendradarbiaujant su kolūkio valdyba, čia kas ketvirtį pрадedama po vieną skaitytojų konferenciją, teminį vakara, surištus su kolūkine gamyba.

Matėme ir darbo trūkumą, kuriuos draugiškai aptarėme, kaip juos galima greičiau išgyvendinti. Aplankytų kultūrinių įstaigų darbuotojai mielai dalinosi savo darbo patyrimu, pažadėjo apsilankytį Kupiškio rajone. Mūsų darbuotojai grįžo į namus pasisėmę naujų žinių, pasiryžę pritaikyti jas praktikoje.

O. Indrelienė
Kupiškio rajoninės bibliotekos vedėja

„Meškos trobelė“—kolūkio scenoje

Nesenai „Bugailiškių“ kolūkio savivieninkai klubo-skaityklos patalpose kolūkiečiams parodė A. Lobytės 4 veiksmų pasaka — pjesę „Meškos trobelė“. Pastatymą parengė kolūkio agronomas drg. Stepukas. Gerai vaidmenis atliko J. Šilinis, D. Tutinaitė, J. Baršauskas ir kt.

Sesėrys Danutė ir Marytė Tutinaitės padainavo „Partija yra tokia“, „Raiboji antelė“ ir kt. dainas.

Vakaras praėjo pakilioje nuotaikoje. Kolūkiečiai kultūringai praleido laisvalaikį.

B. Kantauskaitė

Laiku ir tinkamai nuimkime pajamingą techninę kultūrą—linus

Šiaisiai metais Lietuvos TSR rajonų kolūkiuose užderėjo gausus linų derlius. Šią pajamingą techninę kultūrą nuimant reikia atkreipti ypatingą dėmesį. Linų nuémimui taikyti atrankinių būdų.

Šiaisiai metais daugelis rajonų kolūkių turi pasėjė „Svetoc“ veislės linų sėmenis, kurie gali, laiku nenuémus, išbyrėti.

Yra išbandyta ir nustatyta, kad geriausias linų rovimo laikas yra ankstyvoji geltonoji brandos stadija. Linų brendimo metu, kol linai ir galvutės pagelsta ir lapeliai iš apačios pradeda byrėti, didėja išeiga ir gaunamas geriausias pluoštas, nes šiuo metu linai turi mažiausiai sumedėjusi pluoštą ir gerai dailius linų sėmenis.

Iš ankstyvoje geltonoje brandos stadijoje nuimtu linų gaunamas aukštostas kokybės pluoštas. Vėlyvesnėje brendimo stadijoje linų pluoštas darosi šiurkštesnis, kietesnis, silpnesnis ir turi didesnį kiekį nuobraukų.

Ankstyvoje geltonoje stadijoje reikalinga rauti viesus skirtus linų pluoštui linų pasėlius. Jei linai yra išgulė ir numatomas, kad jie neatsikels, reikalinga tučtuoju rauti, nelaukiant ankstyvosios brandos stadijos.

Raunant linus geltonoje brandos stadijoje pluošto derlius ir kokybė, palyginus su ankstyvaja, dalinai krinta, tik gaunamos geriau subrendusios sėklės. Šioje brendimo stadijoje raunami sėkliniai selekcinių linų pasėliai.

Pilnoje brandos stadijoje nuraunanti linai duoda mažesnės išeigos, šiurkštų, kietą linų pluoštą.

Linus reikia vengti rauti drėgnus, nes jie nevienodai džiūsta, kaista ir pelija. Norint gauti aukštostas kokybės pluoštą, linus jau raunant reikia pradėti rūšiuoti. Atskirai reikia rauti pagulius, piktolėmis užkrēstas vietas bei atsilikusius linus. Surauti linai su piktolėmis pasunkina džiovinimą, mirkymą, užter-

šia šiaudelius ir sėmenis.

Naudingas yra dvigubas linų rovimas. Raunant šiu būdu, pradžioje yra išraunami ilgi linai, o paskui — trumpesni. Rūšiuojant rovimo metu galima žymiai pakelti ilgo pluošto išeiga.

Nurautus, surūšiuotus linų stiebus reikia nukulti, mirkyti, kloti, apdirbtai ir pristatyti fabrikams bei priėmimo punktams atskirai, nes surūšiuota žaliava duoda aukštėsnės kokybės pluoštą ir padidina kolūkiams - linų augintojams pajamas.

Be rovimo rankomis kolūkiuose plačiai naudojamos linarovės mašinos. Prieš raunant linus mašinomis, reikia parinkti lygius be kupstu, švarius, nepiktžolėtus linų plotus. Mašina tinka rauti ne žemesnius kaip 45–50 cm ilgio linų stiebus, nes kitaip susidaro stiebų ir galvučių nuostoliai.

NURAUTU LINŲ DŽIOVINIMAS
Kur linai nurovus nemirkom, o klojėjami pirma lauke, juos reikia išdžiovinti. Išdžiovinti linai gali būti mirkomi ir šaltame vandenye. Nurauti linai

Nusikalstamas nerūpestingumas

"Lukonių" kolūkio I laukininkystės brigados ribose ganosi jaunu galvijų banda. Atrodytų viskas tvarkoje, bet faktai kalba ka kita. Piemenys S. Šnirienė ir P. Gusevičius telyčias gano savo nuožiūra: kada nori išgena, kada nori pargena. Vidurdieni telyčios išbūna garde daugiau kaip penkias valandas, ir taip teisiasi jau nuo ankstyvo pavasario. Be to, telyčias dažnai galiama pamatyti besiganačias kolūkio pasėliuose. To nemato nei fermos vedėjas B. Gaidys, nei kolūkio žemės ūkio specialistas A. Cerniauskas.

— Dedu pastangas tam, kad būtu sudarytos vienos sąlygos geram gyvulių produktyvumui pasiekti, — dažnai pagyrūniškai kalba A. Cerniauskas. Deja, kol kas šiu pastangų dar nesimato, ir nežinia, jei taip ir toliau kalbės, o nedirbs, kada bus teigiami rezultatai. Kaip gi galiama pasiekti gerą karvių produktyvumą, jei bolas karvių prieauglis, neužtikrina gera jo priežiūra, nesudaromas tinkamos galyumo sąlygos, blogos ganyklos. Visai nenuostabu, kad „Lukonių“

kolūkyje primelės A. Žiama per dieną vidutiniškai tik po...5—6 kg pieno. S. Šnirienė nėra priežiūroje yra suliesėjės bulius-reproduktores.

— Šnirienėi gera kolūkio duona. Savo veršeliams ji negaili visuomeninių ganyklų — gano, kur patinka ir kiek patinka, — šneka kolūkiečiai.

Taip, teisingai, Šnirienė gano savo asmenines karves po buliu skirta ganyklą arba ją išpiauna.

Laikas kolūkio pirmininkui, žemės ūkio specialistui A. Cerniauskui ir fermos vedėjui B. Gaidžiui ne žodžiai, bet darbais kelti karvių produktyvumą.

K. Levinskas

KRASNODARO KRAŠTAS.
Anaposs kurortiniame mieste veikia jau keletą metų dveji kolūkiai poilsio namai. Viename ju, priklausančiam Novo-Titarovsko rajono „Pamiatj Iljičia“ kolūkui, per 5 vasaros mėnesius pailsės apie 400 žmonių. Nuotraukoje: žemės ūkio artelės „Pamiatj Iljičia“ autobusas atvežė naują grupę kolūkiečių į savo poilsio namus.

J. Šulepovo nuotr. (TASS).

rugpiūčio mén. džiovinami lauke duoda aukštostos kokybės sėmenis. Esant gražiam orui, nurauti linai paklojamai lauke 4—6 val., kad apvystų ir sustandėtų stiebai, po to pakeliami ir sustatomi džiovinti.

Surištomis sauromis ir pėdais džiovinti nepatarima, nes po raiščiais blogai džiusta, prasideda pelėjimas bei puvimas.

Nurautus linus galima džiovinti konusuose, sustant neristi pėdus. Jų minunas, vėjuotam orui išvaromi. Linai geriau laikosi, kada konus galvutes nesuveržiamai surišamos panaudejant nekokybinis linus bei maigus. Pradžiavus viršutinei pusėi, reikalinga apversti. Gerai linai džiusta kapelėse, suremiant juos iš abiejų šonų apie metrą ilgio. Statytu reikia iš pietų į šiaure, pradžiavus išorei, apversti. Geriausia linus džiovinti storėliuose padarant karteles.

LINU GALVUČIŲ NUKARŠIMAS

Jei linai bus mirkomi žali, juos galima rišti į sauleles ir tą pačią arba kita dieną reikalinga nukaršti karštuvaus arba mašina. Nu-

karšiant linų galvutes, saujas reikia rūšiuoti, o vėliau reikia surišti į pėdus paruošiant mirkymui. Nukarštasis linų galvutes, kad nesukaistų, reikalinga sužardytis palaidai. Tada jos geriau džiūsta.

Laukuose džiovintų linų galvutes nukaršiamos ant šukų rankomis arba mašina (šiam reikalui daugiausia naudojama „Eddi“ tipo mašina).

LINU MIRKYMAS

Geriausia ir greičiausia linai išmirksta vandenye, kada jo temperatūra yra aukščiausia. Linus galima mirkyti lauko linmarkose, natūralinėse vandens duobėse ir upių senvagėse, nes jose yra minkštasis vanduo. Pradėjus merkti linus linmarkon, reikalinga tą pačią dieną ją užbaigt. Jeigu yra galimybė, reikia įrengti linmarkas prie upėlių su įleidžiamu ir išleidžiamu vandeniu.

LINU PARUOŠIMAS

MIRKYMUI

Prieš mirkant linus, reikia surūšiuoti, atrenkant sveikus linų stiebus, ligotus, pagulius ir trumpesnius kaip 50 cm.

Mirkinti galima žalius, ka-

tik nurautus arba lauke išdžiovintus linų stiebus. Tieki žalius, tiek džiovintus linų stiebus galutinai surūšiuoti surišant į pėdus pagal ilgi, storį ir spalvą. Storesni linų stiebai greičiau išmirksta. Pagal storumą ir ilgi linus reikia merkti į atskiras linmarkas. Nerūšiuoti linai nevienodai išmirksta. Skirtingomis salygomis augusius linus taip pat mirkyti atskirose linmarkose.

Nuslegiant linus geriausiai tinka lapuočių medžių šakos, uždedant ant jų akmenis nuslėgimui.

Linai mirksta įvairų dienų skaičių, tai priklauso nuo stiebu storio, vandens kokybės, linų rovimo laiko, vandens temperatūros ir kt. Mirkant linus paprasstoje linmarkose patariama juos išimti dar ne visai išmirkusius. Kai mediena viršutiniame stiebo trečiolyje vienoje vietoje laužiant tik ką pradeda lūžti, yra pats geriausias laikas linus išimti ir pakloti. Veikiant saulei ir drėgmėi, linai išbala ir išsivalo. Atsiklojėjant linai sustatomi į kapeles, gubeles arba stogelius, kad išdžiūtų iki 14—16 procent-

tų drėgmės. Imant nuo lauko linus, reikalinga juos rišti tais pačiais linų mai-

gais ir suvežti į pastogę. Suvežti linai pastogėse, prižiūrint kolūkio išskirtam, apmokintam linininkystės grandininkui — rūšiuojotui, yra galutinai surūšiuojami ir paruošiami pristatymui į fabrikus bei priėmimo punktus.

*

Linai yra pagrindinė ir pajamingesniai techninė kultūra Lietuvos TSR kolūkiose. Už pristatomą valsitybei linų produkcija žemės ūkio artelės gauna didelės pajamas pinigais ir produktais.

Skatinant kolūkius išaujinti gausų linų derlių ir paruošti geros kokybės linų produkciją, nustatyotos didėjančios produktų pardavimo normos priklausomai nuo pluošto kokybės ir linų produkcijos kontraktacijos plano viršijimo.

Už kiekvieną pristatyta kontraktacijos plano saskaiton linų sėmenų centnerių kolūkui parduodama 60 kg kvečių. Už sėmenis, pristatytus virš kontraktacijos plano, kvečių parduodama dvigubai daugiau. Pasitik-

raudant korespondencijoje iškelti faktai pasitvirtino. Drg. Tumas už blogą darbą griežtai įspėtas.

P. Kibas

redakcijos PASTO

Skaitykla yra, bet vedėjos nematyti

„Laisvės“ kolūkio V laukininkystės brigadoje yra klubas — skaitykla, kurioje dirbtai paskirta P. Kulikauskaitė.

— Nei skaitykloj sėdi, nei kolūkyje nematome, — atsiliepia apie P. Kulikauskaitė kolūkiečiai.

Artėja rajono jaunimo

festivalis. Jis įvyks rajono centre š. m. rugpjūčio 22—23 d. d. Tačiau didžiulei jaunimo šventei čia nesiruošama.

Kolūkiečiai nori, kad skaitykla veiktu. Veiklos barias platus, tik jums, drauge Kulikauskaitė, reikia noro.

L. Vaivylė

Keistas Berseniovo užsispyrimas

Kupiškio miesto gyventojai, kiekvieną dieną pirkdamai maisto produktus, daržoves bei vaisius Kupiškio turgaus filiale, esančiam M. Gorkio ir Gedimino gatvių sankryžoje, nekarta kreipesi pas turgaus direktorių dr. Berseniovą, kad jis parūpintų kontrolines

svarstyklės, bet šis teisėtas reikalavimas dėl Berseniovo kaltės nevykdomas, o pirkėjai ir toliau, perkant produktus, yra apgaudinėjami.

Berseniovas ši nesudėtinga reikalą turi tučtuojau sutvarkyti.

P. Užubalis

MŪSŲ MEDŽIAGOS PĒDSAKAIS

„Stalino keliu“ laikraščio Nr. 62 (1036) buvo atspausdinta korespondencija „Internato auklėtojas (?!)“. Joje rašoma apie blogą Suba-

čiaus vidurinės mokyklos internato auklėtojo A. Tuomo darbą.

Rajono liaudies švietimo skyrius praneša redakcijai,

Kolūkio saviveiklininkų išvyka

„Aukštaičių“ kolūkio meninė saviveiklos kolektyvas, vadovaujamas kolūkio klubo-skaityklos vedėjos E. Gurklytės, aplankė „Sakalo“ kolūkio narius, kuriems parodė Muchtarovo vieno veiksmo komediją „Draugai“. Gerai suvaidino V. Blažys, V. Grakauskas, S. Julevičiūtė ir kt. A. Zlotkutė solo išpildė keletą dainų: Kavecko „Zodeliai“, Makrousovo „Nuvinguos takelis toli“.

Taip pat buvo inscenizuotas S. Neries eileraštis „Dvidešimt sū“.

Kolūkio saviveiklininkai yra numatę aplankytį ir kitus kolūkius. P. Kibas

tinės prekybos būdu kolūkiams atleidžiamai kviečiai po 33 rb už centnerį. Be piniginio apmokėjimo ir kviečių pardavimo linų sėmenų statytojams parduodama augalinio aliejaus arba cukraus ir išspaudų. Už pristatyta plano saskaiton vieną centnerį sėmenų parduodama: cukraus arba aliejaus — 3 kg, išspaudų 15 kg, o už pristatyta virš kontraktacijos plano viena centnerių sėmenų parduodama 12 kg cukraus arba aliejaus ir 35 kg išspaudų.

Pajamingesniai kolūkui yra statyti atklojėtus linų šiaudelius. Esant linų kontraktacijos planui virš 140 kg iš ha (perduotas į pluoštą) už pristatyta linų produkciją virš 70 kg iš ha mokama 100 procentų priedo prie paruošinės kainos, o už pristatyta kiekį virš 140 kg iš ha mokamas 300 procentų dydžio priedas. Taip pat mokami piniginiai priedai už pristatyta pluoštą ir šiaudelius geresnės kokybės, negu numatyta kontraktacijos sutartyje (jeigu įvykdytas kontraktacijos planas kiekiniai ir kokybiniai).

(Nukelta į 4-tą psl.)

